

Guidelines for instructors DILAN Online Science Communication: Foundational Principles and Strategies (4-week course)

Version February 14th 2025 / revised December 2025 by DILAN consortium

  2025. This work is openly licensed via [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

RO

Erasmus + Digital Language and Communication Training for EU Scientists (DILAN) co-funded by the European Commission (2022-1-ES01-KA220-HED-000086749).

This publication reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CC BY-NC-ND

This license enables reusers to copy and distribute the material in any medium or format in unadapted form only, for noncommercial purposes

only, and only so long as attribution is given to the creator. CC BY-NC-ND includes the following elements:

BY: credit must be given to the creator.

NC: Only noncommercial uses of the work are permitted.

ND: No derivatives or adaptations of the work are permitted.

Ghid pentru formatori  n cadrul cursului DILAN Comunicarea  tiin ific  online: Principii  i strategii fundamentale (curs de 4 s pt m ni)

Versiunea din 14 februarie 2025 / revizuită în 8 decembrie 2025

Acest document prezintă câteva aspecte importante de care trebuie să țină cont formatorii care vor preda, facilita și/sau vor pilota cursul online DILAN „Comunicarea științifică: principii și strategii fundamentale” (curs de 4 săptămâni).

Toți formatorii trebuie să se familiarizeze cu Moodle, platforma de învățare. În acest scop, a fost elaborat un set de linii directoare. Aceste linii directoare se concentrează cu precădere pe funcționalitatea platformei și pe aspectele tehnice legate de platformă, nu pe conținutul cursului.

Cursul de 4 săptămâni poate fi completat cu activități din cursul DILAN de tip MOOC, care este conceput pentru a fi complet autodidactic și pentru care nu au fost elaborate linii directoare pentru formatori. Cursul de tip MOOC și cursul de 4 săptămâni pot fi oferite separat sau împreună, în funcție de contextul local. De exemplu, unele instituții ar putea dori să îndrume participanții înscriși pentru cursul de 4 săptămâni să completeze anumite exerciții din MOOC.

De asemenea, suntem conștienți de faptul că diferite medii disciplinare și naționale pot necesita ajustări specifice pentru a se alinia la așteptările și nevoile locale. Dacă trebuie să faceți ajustări sau să adaptați cursurile în moduri pe care nu le-am descris aici, nu ezitați să o faceți!

Descrierea cursului

Comunicarea științifică online: principii și strategii fundamentale (curs de 4 săptămâni)

Acest curs online asincron este conceput pentru a ajuta cercetătorii să dobândească cunoștințe și abilități de bază pentru o comunicare științifică online eficientă. Cursul se concentrează pe principiile și strategiile necesare pentru o comunicare de succes cu diverse categorii de public. Este structurat în patru module de câte o săptămână, care includ prelegeri video, activități de scriere, feedback din partea colegilor și exerciții de reflecție pentru consolidarea înțelegerii. Cursul se finalizează cu dezvoltarea unui proiect de comunicare științifică online, adaptat obiectivelor profesionale ale fiecărui participant. La sfârșitul cursului, participanții vor avea un prim cadru conceptual și etapele inițiale pentru elaborarea unui proiect relevant pentru contextul lor de activitate.

Obiectivele cursului sunt următoarele:

- cursul își propune să ajute participanții să dobândească cunoștințe de bază despre elementele și condițiile unei comunicări științifice eficiente în mediul online;
- să faciliteze dezvoltarea abilităților de bază pentru ca participanții să își poată comunica cu succes rezultatele cercetării către diferite categorii de public în medii digitale;
- să sprijine participanții în etapele inițiale ale dezvoltării unui proiect de comunicare științifică digitală relevant pentru munca și obiectivele lor profesionale.

Volumul de muncă este estimat la aproximativ 2-3 ore pe săptămână.

Descrierea structurii cursului, a materialelor de învățare și sarcinilor de lucru din fiecare modul:

Platforma Moodle conține următoarele elemente ale cursului (notă: această listă se poate modifica pe măsură ce cursul trece prin revizuirii și ajustări!):

Modulul introductiv

- Video de bun venit (Vă sugerăm ca fiecare echipă să înregistreze propriul mesaj de bun venit, astfel încât participanții să poată să-și facă o idee despre formatorii cu care vor lucra. În Anexa 1 am inclus scenariul și o prezentare PowerPoint pe care fiecare echipă le poate modifica în funcție de contextul propriu.)
- Descrierea cursului și obiectivele cursului
- Structura cursului și sfaturi referitoare la cum poate fi acesta parcurs cu succes
- Chestionar de autoevaluare înainte de curs
- Secțiunea de introducere a cursului include, de asemenea:
 - o zonă de anunțuri, unde formatorii pot posta anunțuri, termene limită pentru participanți etc.
 - un forum de introducere a cursului. Vă sugerăm să utilizați acest forum pentru a le cere formatorilor și participanților să se prezinte în câteva propoziții (exemplu în anexa 1)
 - o zonă de întrebări și răspunsuri, unde participanții pot posta întrebări despre curs, iar formatorii le pot răspunde
 - un Wiki cu resurse suplimentare, unde participanții pot partaja resurse pe care le consideră utile, pentru a fi accesibile și altor cursanți.

Modulul 1: Contextul de comunicare științifică (caracteristici retorice)

- Obiectivele modulului
- Video de 20 de minute: Contextul de comunicare și caracteristicile sale retorice în comunicarea științifică online
- Temă: postare pe forum (200 - 300 de cuvinte) aplicând conceptele din video și lectură la propriul context de comunicare profesională
- Explorarea situației retorice specifice infograficelor: exemple și activități de învățare independentă (din MOOC)
- Rezumatul modulului

Modulul 2: Genuri discursive în comunicarea științifică

- Obiectivele modulului
- Video de 12 minute: Ce sunt genurile discursive?
- Temă: postare pe forum (200-300 de cuvinte) aplicând conceptele din video la contextul profesional al participantului
- Video de 14 minute: Știința deschisă și genurile specifice comunicării profesionale și publice a științei
- Temă: postare pe forum (200-300 de cuvinte) despre genurile relevante pentru contextul disciplinar și profesional al participantului
- Rezumatul modulului

Modulul 3: Propunere de proiect

- Obiectivele modulului
- Temă: elaborarea unei schițe de propunere de proiect de 250 de cuvinte
- Temă: evaluare intercolegială. Citiți și oferiți un feedback de 200 de cuvinte pentru o altă schiță de propunere de proiect a unui coleg de curs
- Temă: postați o versiune revizuită a propunerii de proiect de 250 de cuvinte
- Rezumatul modulului

Modulul 4: Dezvoltarea proiectului de comunicare științifică online

- Obiectivele modulului
- Temă: schița unui proiect de comunicare științifică online
- Temă: temă de reflecție. Text de 250-300 de cuvinte sau înregistrare audio sau video de 3 minute, care să cuprindă reflecția asupra dezvoltării propriului proiect al participantului și asupra a cel puțin trei alte proiecte ale colegilor de curs
- Resurse: o pagină cu resurse cu acces liber pentru o selecție de genuri: infografice, rezumate grafice, bloguri, podcasturi, rețele sociale
- Rezumatul modulului

Încheierea cursului

- Evaluarea cursului

Aspecte cheie ale structurii cursului și implicații pedagogice pentru formatori

Cursul se concentrează pe principii și strategii retorice, nu pe genuri specifice de comunicare științifică online.

Prelegerile video și temele se concentrează pe întrebări generale legate de public și genurile discursive în general, mai degrabă decât pe genuri specifice. Motivul pentru această abordare este dublu: 1) permite flexibilitate maximă pentru participanții care ar putea avea nevoi de comunicare foarte diverse; 2) permite dezvoltarea de principii și strategii care pot fi adoptate și aplicate într-o gamă largă de genuri. Astfel, chiar dacă un participant alege, de

exemplu, să elaboreze un proiect de rezumat grafic pentru proiectul său în cadrul cursului, acesta ar trebui să poată aplica principiile și strategiile și altor genuri în viitor, cum ar fi un rezumat pentru publicul larg sau un infografic.

Formatorii facilitează adoptarea și operaționalizarea principiilor și strategiilor de către participanți în propriile proiecte.

Din accentul pus pe principiile și strategiile retorice rezultă că formatorii nu vor preda genuri specifice (de exemplu, „cum se realizează un rezumat grafic”). În schimb, sarcina principală a formatorilor va fi aceea de a facilita dezvoltarea abilităților participanților de a aplica aceste principii și strategii la nevoile lor de comunicare. În majoritatea cazurilor, predarea va fi mai puțin directivă („iată cum se realizează un rezumat grafic”) și se va concentra mai mult pe îndrumarea participanților în adoptarea și punerea în practică a acestor principii și strategii. De exemplu, deși există liste de verificare pentru „cum se realizează rezumate grafice”, formatorii ar putea întreba participanții „Ce observații la rezumatele grafice din revista în care doriți să publicați? Cum se compară acestea cu ceea ce găsiți în lista de verificare de pe pagina de resurse? Puteți găsi vreun model care să sugereze modul în care acest gen este înțeles în această comunitate discursivă specifică? Dacă da, cum puteți adopta aceste modele în propria dumneavoastră activitate?”

Cu toate acestea, dacă lucrați într-un mediu în care se așteaptă abordări directive, puteți alege să utilizați pagina de resurse într-un mod mai directiv. De exemplu: „Utilizați lista de verificare a celor mai bune practici furnizată pe acest site web pentru a crea un rezumat grafic, pentru a vă proiecta propriul rezumat vizual.”

Formatorii interacționează cu participanții la curs răspunzând la postările și schițele de discuție

Videoclipurile din curs oferă principalele prelegeri, astfel încât nu este nevoie ca formatorii să pregătească sau să susțină prelegeri. Predarea în acest curs va implica în principal facilitarea discuțiilor pe forumuri și răspunsuri la postări și întrebări. Postările din discuții sunt destinate în principal să ofere participanților șansa de a aplica conținutul în propriul context, pentru a dezvolta o înțelegere mai nuanțată a principiilor generale. Desigur, ar fi ideal ca participanții să discute între ei, dar uneori acest lucru poate fi dificil de realizat. Așadar, deși discuțiile între colegi sunt încurajate, ele nu sunt strict necesare pentru succesul cursului.

Cu toate acestea, este important ca participanții să primească un răspuns la postările lor. Există mai multe moduri în care formatorii pot răspunde la postări, iar noi prezentăm aici câteva exemple:

- comentarii scurte la fiecare postare (posibil dacă numărul de participanți este gestionabil), remarcând aspecte interesante sau punând întrebări;
- un comentariu general în care formatorii comentează mai multe postări sau toate postările, în mod colectiv (remarcând tendințe și/sau făcând comparații între

postări). Rețineți că un astfel de comentariu poate fi scris sau înregistrat audio sau video;

- o combinație de comentarii generale, care iau în considerare mai multe postări și comentarii la postări individuale.

Cea mai importantă funcție a acestor comentarii este de a crea un sentiment de comunitate și de a oferi un spațiu în care participanții pot învăța unii de la alții. Este, de asemenea, un spațiu pentru împărtășirea resurselor, sfaturilor, provocărilor și frustrărilor. Câteva sfaturi despre cum să creați un sentiment de comunitate într-un curs online pot fi găsite aici.

Formatorii sunt încurajați să utilizeze în mod activ pagina de resurse din cursul de 4 săptămâni și MOOC pentru a completa exemplele din curs, dacă este necesar

În cursul de 4 săptămâni, există o pagină de resurse cu resurse selectate cu acces liber, care oferă instrucțiuni și instrumente specifice pentru următoarele genuri cu care formatorii ar putea dori să se familiarizeze. Aceste resurse sunt selectate astfel încât formatorii să-i poată îndruma pe participanți spre cele mai relevante pentru a obține ajutor cu privire la detaliile mai tehnice ale genurilor specifice. Resursele pot fi utilizate și ca exemple, dar și ca puncte de referință în timpul discuțiilor. Dacă aveți resurse suplimentare pe care doriți să le adăugați, nu ezitați să o faceți fie adăugându-le la pagina de resurse, fie la Wiki-ul cursului, fie postându-le direct pe un forum de discuții din cadrul cursului. Formatorii ar putea, de asemenea, să încorporeze anumite exerciții din MOOC, dacă consideră că participanții au nevoie de exemple mai specifice pentru a-și dezvolta conștientizarea genului. De exemplu, în Modulul 1, sarcinile referitoare la infografice sunt preluate din MOOC.

Există, de asemenea, un wiki al cursului unde participanții pot fi încurajați să adauge resurse pe care le-au găsit utile.

Formatorii trebuie să planifice și să monitorizeze termenele limită

Cursul de 4 săptămâni este un curs asincron, ceea ce înseamnă că participanții efectuează sarcinile și exercițiile în ritmul propriu. Cu toate acestea, participanții trebuie să fie înscriși în aceeași perioadă de 4 săptămâni, astfel încât formatorii trebuie să stabilească o zi de începere și o zi de încheiere a cursului, precum și termenele limită pentru finalizarea sarcinilor săptămânale (vezi mai jos).

- Înainte de curs:
 - o comunicați participanților datele de începere și de încheiere ale cursului și, dacă este posibil, termenele limită cheie pentru sarcini și teme (vezi mai jos)
 - o furnizați participanților informații despre cum să se conecteze
 - o furnizați participanților informații despre cum să navigheze pe Moodle
 - o rugați participanții să completeze autoevaluarea pre-curs
 - o rugați participanții să posteze o scurtă prezentare pe forumul „Prezentări ale clasei” din modulul introductiv. Formatorii ar putea începe prin a posta

propria prezentare ca model/inspirație pentru participanți (a se vedea anexa 1 pentru un exemplu)

- În timpul cursului:
 - Participanții sunt rugați să contribuie la forumurile de discuții. Termenele limită pentru postările din cadrul discuțiilor trebuie afișate în fiecare modul.
 - Participanții sunt rugați să trimită și să răspundă la schițe. Termenele limită pentru schițe și teme trebuie afișate în fiecare modul.
- După curs:
 - Rugați participanții să completeze evaluarea cursului.
 - Furnizați participanților informații despre cum pot obține un certificat de absolvire a cursului.

Vă rugăm să rețineți că, deși cursul este conceput pentru a fi finalizat în 4 săptămâni, este posibil să se facă ajustări locale. De exemplu, unii participanți ar putea beneficia de mai mult timp în modulele 3 și 4, când își proiectează propriile proiecte. În anumite contexte instituționale, ar putea fi adecvat să se programeze modulele 1 și 2 ca module de o săptămână, acordând câte 2 săptămâni pentru modulele 3 și 4. Dacă se fac astfel de ajustări, este important, desigur, ca acestea să fie comunicate în mod clar participanților.

ANEXĂ

Script pentru videoclipul de bun venit (a se vedea și PPT pe care fiecare echipă îl poate adopta și adapta, dacă dorește):

Bine ați venit la curs! Numele meu este ... și voi fi instructorul vostru în acest curs. (Dacă doriți, puteți include o scurtă biografie cu calificări, certificări și ani de experiență în predare sau alte informații.)

Scopul acestui curs este:

- să vă ajute să dobândiți cunoștințe de bază despre elementele și condițiile unei comunicări științifice online eficiente

- să vă ajute să dezvoltați abilitățile de bază pentru a comunica cu succes rezultatele cercetării către diferite tipuri de public în medii digitale
- să vă sprijine în etapele inițiale ale dezvoltării unui proiect de comunicare științifică digitală relevant pentru munca și obiectivele dvs. profesionale

Acest curs este conceput ca un curs online asincron, ceea ce înseamnă că veți finaliza toate activitățile în timpul care vi se potrivește cel mai bine. Cu toate acestea, rețineți că în fiecare săptămână vor exista termene limită pentru finalizarea sarcinilor, cum ar fi adăugarea de postări în discuții sau oferirea de feedback colegilor. Termenele limită vor fi afișate în secțiunea de anunțuri, precum și în unitățile individuale ale cursului. (sau oriunde considerați că veți afișa termenele limită)

Pentru a începe acest curs, va trebui să începeți prin a vizualiza pagina de start. Începeți prin a vă face o idee generală despre curs citind pagina „Structura cursului și cum să aveți succes”. Lucrările pentru acest curs sunt organizate în patru module, câte un modul de finalizat în fiecare săptămână, astfel încât să puteți răsfoi modulele pentru a vedea ce conține fiecare.

Vă rugăm să completați și „Chestionarul de autoevaluare înainte de curs”, pe care îl găsiți în modulul introductiv. Scopul acestui chestionar este de a vă încuraja să evaluați critic nivelul actual de cunoștințe și abilități legate de comunicarea științifică digitală. Înțelegerea nivelului dumneavoastră actual de competență în acest domeniu vă va ajuta să învățați mai eficient și mai eficient. Completarea chestionarului durează doar câteva minute.

În cele din urmă, este important ca toți participanții la curs să se cunoască între ei. Vă rugăm să accesați forumul „Prezentări ale participanților la curs”, apoi să postați un mesaj nou folosind numele dumneavoastră ca subiect și să împărtășiți câteva informații despre dumneavoastră. Dacă aveți nevoie de un exemplu, consultați prezentarea mea, care a fost deja postată.

Dacă aveți întrebări sau nelămuriri în timpul cursului, vă rog să mă anunțați. Metoda preferată pentru a vă împărtăși întrebările este să le postați pe forumul de discuții Q&A din acest modul introductiv. (sau oricum doriți ca studenții să vă contacteze dacă au întrebări).

Sper că vă va plăcea acest curs și aștept cu nerăbdare să vă văd la curs!

EXEMPLU de postare de prezentare pe forumul Prezentări curs

Bună ziua, numele meu este Kristin (dacă lucrați într-un mediu în care titlurile și numele de familie sunt mai potrivite, adaptați după cum este necesar) și sunt formatorul acestui curs. Lucrez ca profesor asociat de engleză pentru scopuri academice aici, la OsloMet. Domeniile mele de interes în cercetare includ educația doctorală, coordonarea doctorală și scrierea doctorală, inclusiv evoluția practicilor de comunicare în cercetare. Aștept cu nerăbdare să vă cunosc și să discut cu voi despre proiectele

*Acest material educațional este o contribuție la proiectul Erasmus+ **Digital Language and Communication Training for EU Scientists (DILAN)**, cofinanțat de Comisia Europeană (ID proiect 2022-1-ES01-KA220-HED-000086749). Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.*